

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv
Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

4. Iaponum gubernatio ciuilis, & sacra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

dam ubique splendor, præcipuè nobiles exornat, difficilè dictu est quantum in hoc genere populis omnibus antecellant: qualiscumque illos, quantumvis subita, & funesta calamitas presserit; probro ducunt voce vili tristi sensum eius, aut vultu præferre; ac licet mœrore diuelli sibi vitalia sentiant; frontis sereno illum dissimulant, & alacriores solito videri satagunt; ne in famulos quidem indignantur, aut impatienter commouentur, vocem altiùs non attollunt, in iuramenta, & execrationibus odere, ne agi perturbatione censeantur: filium parens morte damnaturus ea oris sedati specie, maiestate verborum, & tranquillitate id aget, tam placida, vt si sacrum perageret non parricidium: suspicatus se ab inimico ad necem quæri; exinde procedet incomitator, magnanimum ratus suo vnus ferro confidere, & illum metus omnis contemptu, & audacia vincere, mori denique tam leue iis est, vt in domesticis casibus etiam pueri, vltro sibi ventrem secare non timeant (quæ mors nobilium est;) idque gratiæ loco petant extremo supplicio addicti, ne ferro carnificis vel tactu fœdentur. Excellitatem hanc stoicam consequitur tolerantia paupertatis, cum incredibili animi æquitate, cõque propensior quod illic paupertas nobilibus haudquaquam pudori est; sed diuites, inopes fuerint, iisdem semper honoribus coluntur. Hinc ad faciendas rei domesticæ lacunas, nobilium nemo, ad commercia se demittet, famèque priùs interibit, quàm ditari cum aliqua nobilitatis nota velit; multò minùs descendet ad captanda lucra ex foliorum, & alæ ludo. Quoad furta verò, tantæ sunt illic detestationi, vt scribat Xaverius nusquam se tam rara vidisse, quippè tametsi leuissima, capite plectuntur; & grassatores proscripio publica, priuato cuiilibet addicit necandus, fitque illorum frequens tanquam infestantium regiones ferarum venatio. Postremò, sint sanè vitia Iaponum, & multa, & horrenda, vt est crudelitas, etiam in propinquos, inhumanitas in ægrotos, simulandi ambitio tam nequam, vt conuitio tribuant, si cordis vnus homines nuncupentur; proditones quacumque vis deficit; omnium verò execrabilis nefandæ libidines, pueros, senes, feminas, sacerdotes, omnem gradum, ætatem, sexum, pari scelere peruagatæ; Sed aduertit vir sanctus, vbi quid dissentaneum rationi perspexerint, facilè ab eo auerti. Quod autem per se id non intelligant, culpam hanc esse Bonziorum, qui docent primos Iaponum Deos & tales vixisse; & ipsi tales viuunt, cæcumque populum falsitate doctrinæ, & probro detestabilis, exempli in exitium agunt.

4
Iaponum gubernatio civilis, & sacra.

4. Iaponiam reges antiquitùs habuerunt; Micoti vocabantur, quod Altos, & Sublimes sonat; eorum duodecim hodieque singulari coluntur veneratione, Camidum nomine, credunturque ab sole, legitima serie propagati. Sacrificatur iis tanquam penatibus odorum suffitu, prostrato ante illorum statuas corpore. Luna vero Augusti quinta & decima, solenni ritu atque apparatu supplicatio annua iis instituitur; circumferuntur

runtur eorum imagines, necnon vxorum, & concubinarum, superbis in ferculis succollantibus ad quadraginta hominibus; subsequente populo, nobilitate, atque ipso rege, sumptuosissimo vestium, armorumque & elegantissimo ornatu. Adfunt & voces musicorum, & instrumentorum soni, & conditis spatiis luctus & comploratio populi totius, reginæ, Camidis vxori condolentis, quod spectare cogatur, inquit, eius concubinam, riualem suam post illum proximè sequentem. Per Camidum nomina, Tengimi maximè (qui primus eorum extitit) iusiurandum iuratur sanctissimum omnium; eorum picturis signa militaria consecrantur, ipsæque interdum priuatorum vestes ex peculiari erga eos affectu. Ex Camidum vena, traductos Reges Iaponiæ ferunt, quorum primus sexcentis ante Christum annis imperauit. Successere vndecim supra centum, omnes stirpe eadem decursu annorum prognati. Regium nunc nomen Teius, aut Voous, quæ Imperatorem significant; vel etiam Dairus, ab aula scilicet, quæ hanc item habet appellationem: huius custodiæ, armisque imperij vniuersi Xongunus præerat, quem alij Cubum (lingua nostra Ducem supremum dixerimus) adiunctaque honoris gratia, Samæ, seu Domini voce, Cubosamam vocarunt. Hic annis ab hinc retro trecentis Dairum nactus ignauum, & fœminam, luxuque infami dissolutum, qua eius pudore, qua suo ambitu, imperio expulit. Ex eo nihilominus, nihil nisi Meacum, & pauca circum regna tulit; aliorum Præfecti, suum quisque sibi quod gubernabat asseruit. Hinc prima imperij labes, quam æternarunt tot inter regulos perpetua prælia, committente illos inter se seu inuidia, seu cupiditate, tam crebra victi, & victoris, partorum, & amissionum alternatione, vt ludi coronis inter eos putasses, donec ad vltimum Nobunanga rex Tensæ, hoc est Meaci, & confinium regnorum, seculo proximè elapso magnis animis Cubum in bello fregit, eiusque deinceps hæredes; vsusque felicitate victoriæ dissipatum imperium, sub suo vnus Imperatoris Sceptro, totum ferè collegit. Suis tamen Vooum, seu Dairum honos constanter manet, ex antiquo ductus Camidum sanguine, ac si minus supremam ditionem, supremos tamen honores retinet, prærogatiua dignitatum iura, & titulos diuidit, prouehitque ad gradus, & nobilitatem, quod ei magnam autoritatem, legatos, & munera imperio toto conciliat, sunt enim Iapones famorum huiusmodi, & titulorum curiosissimi, habetur porò tam facer, & sanctus, vt si vel pedem humi posuerit, execratus credatur, & dignitate cassus, dedecorata nimirum origine quam traduxerat à Sole, qui per stellas errantes decurrens, nisi radiis, & beneficiis terras nunquam attingit. Sedet ergo in folio semper, nec ab latere altero acinacem; arcum & pharetram ab altero deponit. Nobilium manibus intra regiam portatur, foris illum sui maiestas prohibet, & nisi perrarò in publicum non prodit. Extra hanc duplicem Dairi, & Cubi dignitatem, tertia Zazzi est, sacrorum curam gerens, de qua suo loco. Nunc de Iaponum religionibus, fabulis, libris sacris, ritibus, & sacrificiis,

sacrificiis,

sacrificiis, infinitum sit scribere. Sectæ in iis sunt ad duodecim, planè ab se diuersæ. Hæc Solem, & Lunam; alia bestias aliquas, interque has lupum; Camidas quædam, & Fotochas colit; illos regni semideos, istos ex Sinis peregrinos. Magna pars, athei, absque Deo viuunt. Dæmones alij, tetra qua illum depingimus specie adorant, quibusdam immortalis est animus, præmiorum post vitam, & pœnarum capax. Nonnullos habet delirium transmigraturæ in corpora animæ, pro vitæ merito belluina, plebeia, aut regia. E contrario sunt qui recidere illam in nihilum volunt, vt prius nihilum fuerat, quàm in vitam mortalem subiret. Sed hæc quia flocci refert cognoscere, vel indicasse plus factis sit.

§
Iaponū Dii,
& sacra, ve-
rorum ini-
mica.

Omitti non debet, cacodæmonis mira fraus, nouo illo in orbe, de Christi Ecclesia histrioniam facientis; assimilatur illam schemate portentoso, versis in fabulas mysteriis, in superstitiones Sacramentis, ceremoniis in ritus sacrilegos, vt si quando se Christi notitia illò penetraret, discerni sacrum à profano; à verò mendacium non posset. Triadem in primis tricipiti statua quandam fingunt, manibus quadraginta eodem ex trunco extantibus, quæ potestatem notant agendi exterius, vt tres personas naturæ vnius designat statua. Denix vocabulo hoc monstrum nominant, & interpretantur eorum philosophi tria capita, Solè, Lunam, & elementa: corpus verò materiam primigeniam, quæ velut manibus elementarium, & cœlestium qualitatum sese in omnia transmutat. Messiam quoque suum Xacam vocant, hoc est principij expertem; matre quidem regina, & vxore, sed absque marito genitum, cui proinde in somnis præmonstratus est hic partus, ne matrem abiiceret tanquam adulteram, filium veluti spurium. Addunt extra cunas exilisse infantem, erectumque in pedes, septem passus ad Orientem confecisse, ortosque ex singulis quæ vestigium fixerat septem flores. Inde cum sublatum digitorum esset osculatus, professum se cœli, & terræ Monarcham. Adulterum verò in eremo Siani vitam redimendis hominibus diu solitariam, pœnisque asperimam egisse, vt suis meritis innocentiam præstaret sceleratis, inuocantibus salutem. Post è solitudine progressum populos docuisse, congregasse discipulos, & sequaces, grandia scripsisse volumina, quæ vocant sochechia, de reconditis sapientiæ arcanis, quorum pars potissima vertitur, in probatione huius effati mirabilis; præter nasci, & mori; fieri & destitui, nihil præterea vsquam esse; de nihilo atque in nihilum omnia redire. Estque videlicet hoc vnum de maximis Euangelij quòd Xaca intulit arcanum; cœlo missum iactatur, & Dei dictatum; eo pulpita templorum; eo exedre sonant academiarum; implentur, ac tu-ment lucubrationes de Theologia Iaponum innumerabiles, in quas iam rerum indiuiduarum ab iis relata leguntur, millia quinque & viginti, & scholæ huiusce Bonziji, vix concionantur ad populum; præterquam de nihilo. Præstant hoc densatis tot rationibus, inductionibus, modisque tam efficacibus, vt dementati auditores, elatis interdum vocibus manibusque,